

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO PIRMININKAS

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 36, LT-01104 Vilnius,
tel.: (8 5) 262 4033, (8 5) 261 1466, (8 5) 261 3535, faks. (8 5) 212 7975, el. p. postas@lrkt.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604236

Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui
Sauliui Skverneliui

2019-06-07 Nr. 14B-315 (2.4)

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministrui
Raimundui Karobliui

DĖL VALSTYBINĖS MOBILIZACINĖS UŽDUOTIES PASKYRIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIAM TEISMUI

Papildydami Konstitucinio Teismo pirmininko 2019 m. birželio 5 d. raštą Nr. 14B-301 (2.4) dėl būtinybės keisti Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo naudotojų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. sausio 3 d. nutarimu Nr. 27 (2019 m. gegužės 22 d. nutarimo redakcija, įsigaliosianti 2019 m. liepos 1 d.), į jį įtraukiant Konstitucinį Teismą, kartu prašytume keisti ir Vyriausybės 2013 m. kovo 27 d. nutarimą Nr. 256 „Dėl valstybinių mobilizacinių užduočių valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms skyrimo“ (toliau – Vyriausybės nutarimas Nr. 256).

Vyriausybės nutarimu Nr. 256 valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms paskirtos valstybinės mobilizacinės užduotys gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms atlikti. Gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų sąrašo, patvirtinto Vyriausybės 2012 m. gegužės 29 d. nutarimu Nr. 631, 2 punkte numatyta, kad gyvybiškai svarbi valstybės funkcija „Valstybės valdymas ir savivaldybių institucijų veikla“ apima, be kita ko, *teismų* veiklą. Vyriausybės nutarimu Nr. 256 valstybinė mobilizacinė užduotis šiai gyvybiškai svarbiai valstybės funkcijai atlikti paskirta tik Nacionalinei teismų administracijai – užtikrinti būtinas teismų darbo sąlygas bei teismų aprūpinimą reikiamu inventoriumi ir paslaugomis (minėto nutarimo 2.7 papunktis).

Šiame kontekste pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus šiuo metu Lietuvoje yra trys teismų sistemos: 1) Konstitucinis Teismas vykdo konstitucinę teisminę kontrolę; 2) Konstitucijos 111 straipsnio 1 dalyje nurodyti Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Lietuvos apeliacinis teismas, apygardų ir apylinkių teismai sudaro bendrosios kompetencijos teismų sistemą; 3) pagal Konstitucijos 111 straipsnio 2 dalį administracinių, darbo, šeimos ir kitų kategorijų byloms nagrinėti gali būti įsteigti specializuoti teismai – šiuo metu įstatymais yra įsteigta ir veikia viena specializuotų teismų – administracinių – sistema. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad organizaciniu ir administraciniu atžvilgiais minėtos teismų sistemos – Konstitucinis Teismas, vykdamas konstitucinę teisminę kontrolę, ir bendrosios kompetencijos bei administraciniai teismai –

Konstitucijoje yra atskirtos. Konstitucinis Teismas yra savarankiškas ir nepriklausomas teismas, kuris teisminę valdžią įgyvendina Konstitucijos ir Konstitucinio Teismo įstatymo nustatyta tvarka (žr. Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2006 m. sausio 16 d., 2006 m. kovo 28 d., 2006 m. gegužės 9 d., 2006 m. birželio 6 d. nutarimus, Konstitucinio Teismo įstatymo 1 straipsnį). Konstitucinio Teismo savarankiškumą ir nepriklausomumą nuo kitų institucijų užtikrina jam minėto įstatymo laidojamos finansinės, materialinės techninės bei organizacinės garantijos. Konstitucinis Teismas taip pat savarankiškai ir nepriklausomai vykdo informacinę bei organizacinę savo veiklos aprūpinimą (Konstitucinio Teismo įstatymo 5¹ straipsnis).

Taigi pagal Konstituciją Nacionalinė teismų administracija negali vykdyti Konstitucinio Teismo informacinio bei materialinio techninio aprūpinimo. Konstitucinio Teismo informacinis bei materialinis techninis aprūpinimas yra atskirtas nuo bendrosios kompetencijos ir administracinių teismų aprūpinimo, kurį, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymu ir Lietuvos Respublikos nacionalinės teismų administracijos įstatymu, užtikrina Nacionalinė teismų administracija.

Įvertinus visa tai, darytina išvada, kad Vyriausybės nutarime Nr. 256 egzistuoja teisinio reguliavimo spraga: nors keliamas reikalavimas mobilizacijos atveju užtikrinti *visų teismų, taigi ir Konstitucinio Teismo, veiklą*, tačiau Nacionalinė teismų administracija nėra institucija, galinti užtikrinti Konstitucinio Teismo veiklą, o pačiam Konstituciniam Teismui neskiriama valstybinė mobilizacijos užduotis šiai gyvybiškai svarbiai valstybės funkcijai atlikti. Taigi nėra nustatyta, kad mobilizacijos atveju pats Konstitucinis Teismas užtikrintų savo veiklą.

Nepašalinus minėtos teisinio reguliavimo spragos, mobilizacijos metu nebūtų užtikrintas Konstitucinio Teismo informacinis bei materialinis techninis aprūpinimas ir tai galėtų kelti grėsmę Konstituciniam Teismui veiksmingai vykdyti savo konstitucinius įgaliojimus – įgyvendinti konstitucinį teisingumą, garantuoti Konstitucijos viršenybę teisės sistemoje bei konstitucinį teisėtumą.

Šiame kontekste taip pat pažymėtina, kad, rengiant ir keičiant Vyriausybės nutarimą Nr. 256, jo projektai Konstituciniam Teismui, kaip teisminės valdžios institucijai, teikti derinti nebuvo, nors to reikalauja Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 18 punkto nuostatos.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlytume papildyti Vyriausybės nutarimą Nr. 256 2.9 papunkčiu, jį išdėstant taip: „Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui – užtikrinti būtinas finansines, informacines, materialines technines ir kitas Konstitucinio Teismo veiklos sąlygas.“ Atkreipiame dėmesį ir į tai, kad pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 5¹ straipsnio 5 dalį riboti šio įstatymo nustatytas teisinės, organizacinės, finansinės, informacines, materialines technines ir kitas Konstitucinio Teismo veiklos sąlygas yra draudžiama.

Pirmininkas

Dainius Žalimas